

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/paliwa-gazowe/liberalizacja-ryнку-ga/4695,W-kierunku-liberalizacji-ryнку-gazu.html>
23.04.2024, 11:17

Strona znajduje się w archiwum.

W kierunku liberalizacji rynku gazu

24 lipca Prezes URE zatwierdził Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej, (IRiESP) dotyczącą krajowego systemu przesyłowego będącego własnością Operatora Systemu Przesyłowego GAZ-SYSTEM SA. Instrukcja uwzględnia zapisy zawarte w III Pakiecie Energetycznym oraz zasady funkcjonowania systemu wypracowane przez europejskich operatorów sieci przesyłowych. Decyzja regulatora to kolejny krok w kierunku liberalizacji polskiego rynku gazu.

Gaz na giełdzie

Instrukcja w istotny sposób zmieni sposób organizacji polskiego rynku gazu. Dokument zatwierdzony przez regulatora umożliwia współpracę operatora z giełdą towarową, dając podstawy do funkcjonowania giełdy gazu, ułatwia nowym podmiotom wejście na rynek gazu i upraszcza zasady korzystania z systemu przesyłowego.

Instrukcja wprowadza wirtualny punkt obrotu gazem co oznacza możliwość handlu gazem w oderwaniu od fizycznej lokalizacji w sieci oraz poprzez transakcje zawieraną na giełdzie pozwala na kształtowanie cen na zasadach rynkowych.

Zapisy Instrukcji mają na celu także:

- wprowadzenie modelu entry-exit, tj. rozerwanie fizycznych punktów wejścia i wyjścia poprzez umożliwienie zlecenia transportu gazu od fizycznych punktów wejścia do punktu wirtualnego i od punktu wirtualnego do fizycznych punktów wyjścia,
- wprowadzenie rynku usług bilansujących,
- zmianę zasad współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych i operatorem systemu magazynowania.

Instrukcja określa szczegółowe warunki korzystania z sieci przez użytkowników systemu oraz warunki i sposób prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju tych sieci, tak

jak to wynika z art. 9g ust. 3 ustawy Prawo Energetyczne (dalej: Ustawa), tj. w szczególności dotyczące: przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, wymagań technicznych dla urządzeń, instalacji i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą, kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu gazowego, współpracy pomiędzy operatorami systemów gazowych, przekazywania informacji oraz parametrów jakościowych paliw gazowych i standardów jakościowych obsługi użytkowników systemu.

Jedna umowa

Dokument wprowadza nowe, uproszczone zasady funkcjonowania rynku gazu w Polsce, w tym zmianę formy kontraktowania usług przesyłowych. Każdy podmiot korzystający z usług przesyłowych będzie zawierał z GAZ-SYSTEM S.A. tylko jedną umowę, która będzie miała charakter ramowy i będzie stanowiła podstawę do występowania do operatora z wnioskami o możliwość korzystania z wybranych przez klientów punktów wejścia lub wyjścia.

Marek Woszczyk:

IRiESP niesie za sobą kilka fundamentalnych zmian dla funkcjonowania rynku gazu i znacznie upraszcza zasady korzystania z systemu przesyłowego, w szczególności wprowadza wirtualny punkt wymiany gazu, czyli punkt w sieci przesyłowej o niesprecyzowanej fizycznie lokalizacji, który uelastycznia obrót gazem. Jest on niezbędny, aby mogła funkcjonować giełda gazu. W ten sposób stworzymy mechanizmy, by na rynku mogła funkcjonować realna konkurencja.

Doba gazowa

Instrukcja, zgodnie z art. 9g ust. 6 Ustawy, posiada wyodrębnioną część dotyczącą bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi. Treść Instrukcji zgodna jest z przepisami prawa krajowego regulującymi funkcjonowanie Operatora oraz uwzględnia przepisy wynikające z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (zwanego dalej „rozporządzeniem 715”).

Instrukcja wprowadza dobę gazową - podstawowy okres bilansowania, ograniczając ilość limitów niezbilansowania tylko do jednego dobowego limitu. Nowa instrukcja zakłada funkcjonowanie rynku usług bilansujących, zapewniającego narzędzia do bilansowania systemu.

***

Prezes URE ocenił, iż treść Instrukcji pozwala na przyśpieszenie realizacji celów polityki energetycznej państwa, w szczególności opisanych w działaniu 5.6 z „Programu działań wykonawczych na lata 2009-2012” stanowiącego załącznik do „Polityki energetycznej Polski do 2030 r.” Działanie to przewiduje m.in. wdrożenie:

- zasad efektywnego dostępu do infrastruktury gazowej,
- koncepcji wirtualnego punktu sprzedaży gazu,
- modelu pozwalającego na rozdzielenie przepływów fizycznych od handlowych,
- rynkowych zasad bilansowania,
- modelu rynku pozwalającego na efektywną zmianę sprzedawcy.

Przed przedłożeniem IRiESP do zatwierdzenia, spółka GAZ-SYSTEM poddała projekt Instrukcji konsultacjom społecznym z uczestnikami rynku gazu.

Termin wejścia w życie postanowień Instrukcji został ustalony na dzień 1 grudnia 2012 r. zgodnie z wnioskiem Operatora. Jednocześnie, zgodnie z wnioskiem Operatora, termin wejścia w życie punktu 23 - „ Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe” Instrukcji - został określony na dzień ogłoszenia w Biuletynie Prezesa Urzędu Energetyki, co nastąpiło dziś w dniu 24 lipca 2012 r. (Biuletyn Branżowy Urzędu Regulacji Energetyki Paliwa gazowe nr 53 (519)). Wcześniejsze wejście w życie tego punktu jest uzasadnione koniecznością przygotowania nowych umów przesyłowych i przyłączeniowych oraz zmianą umów istniejących, tak aby umożliwić efektywne funkcjonowanie nowego modelu rynku gazu od dnia 1 grudnia 2012 r.

Data publikacji : 24.07.2012

Data modyfikacji : 28.08.2012